

**WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z RELIGII
DLA KLAS V SZKOŁY PODSTAWOWEJ DO PROGRAMU NAUCZANIA „POZNAJĘ BOGA I W NIEGO WIERZĘ ”**

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
1. Czego pragnę?	→ wskazuje sposoby wypełniania obowiązków względem wspólnot, w których żyje → wyczerpująco omawia postawy świadków wiary	→ podaje źródła ludzkiego szczęścia → interpretuje fragment biblijny mówiący o szczęściu → określa relacje między wiarą a wiedzą → podaje przykłady postaw świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych → podejmuje refleksje nad sensem własnego życia → zna sposoby dążenia do szczęścia własnego i bliźnich → angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny → charakteryzuje cnoty boskie wskazując ich znaczenie w życiu → przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej	→ wyjaśnia , że wiara i wiedza nie są sprzeczne → wie, że Bóg jest gwarantem ludzkiego szczęścia → odkrywa działania cnót boskich w życiu Wandy Błęskiej → omawia związek wiary z nadzieją i miłością → wymienia przymioty wiary → rozpoznaje trudności i niebezpieczeństwa na drodze wiary → uzasadnia dlaczego człowiek nie może żyć w samotności → wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, wśród rówieśników, parafii, w Internecie	→ zna fragment biblijny mówiący o szczęściu → odróżnia pojęcie wiary i wiedzy → uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła → wie, czym jest objawienie Boże (Bóg objawia, kim jest), wie, że wiara to łaska (dar) i zadanie → omawia postawę wdzięczności za świadków wiary → charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka	→ wymienia zadania, które ma uczeń wobec środowisk, w których żyje → podejmuje wysiłek właściwego zachowania we wspólnotach → podaje zadania, które wypełniły wybrane osoby → rozróżnia wspólnoty naturalne i te, które można wybrać samodzielnie

2. Odkrywam Boga w Biblii	→ bierze aktywny udział w katechezie parafialnej → wykazuje pogłębioną znajomość i rozumienie Pisma Świętego → przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki → podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w Piśmie Świętym → charakteryzuje postawy świadków wiary → zna prawdy zawarte w Objawieniu Bożym → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka → podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego → wie, jak odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia → zachowuje kościelne zasady przy interpretacji tekstów biblijnych → wie, na czym polega ochrona wiary przed zagrożeniami → wymienia postawy świadczące o życiu według zasad wiary → omawia zasady i wskazuje wartości indywidualnej lektury Pisma Świętego → podejmuje autorefleksję na temat obecności Biblii w życiu → uzasadnia, że wiara i nauka są źródłem poznania prawdy → wykazuje, że wiara przewyższa poznanie rozumowe → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne → wie, czym wyróżniają się przypowieść biblijna, list i psalm	→ wymienia gatunki literackie w Biblii → uzasadnia (przy pomocy tekstów biblijnych), że wiara jest darem i zadaniem → wskazuje na konieczność ochrony wiary przed zagrożeniami → wymienia elementy Bożego Objawienia → definiuje natchnienie biblijne. → wykazuje, że Pismo Święte zostało napisane pod natchnieniem Ducha Świętego → ma podstawowe wiadomości o tym, jak czytać Pismo Święte → zna kościelne zasady interpretacji tekstów biblijnych → podaje zasady interpretacji Starego i Nowego Testamentu, → podaje przykłady ksiąg Starego i Nowego Testamentu, → wymienia elementy liturgii słowa ze mszy świętej → potrafi korzystać z Pisma Świętego → analizuje i interpretuje wybrane teksty biblijne dotyczące wiary → zna gatunki literackie w Biblii → interpretuje słowa Jana Pawła II, że „wiara i rozum są jak dwa skrzydła” → rozróżnia dar wiary i zdolności rozumowe	→ uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła → uzasadnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga → zna zasady według których powinien żyć chrześcijanin → podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą łaski poznania, wiary i rozumu → uzasadnia, że człowiek powinien naśladować przymioty Boga w swoim życiu → przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych → wyjaśnia, że Bóg objawił się w słowie → uzasadnia związek Starego i Nowego Testamentu → wyjaśnia podział Pisma Świętego na księgi → wyjaśnia różnice między Objawieniem Bożym a objawieniem prywatnym → omawia zasady i uzasadnia wartość indywidualnej lektury Pisma Świętego → wyjaśnia pojęcie wiary w Boga, wskazuje relacje między wiarą i wiedzą → uzasadnia, że wiara jest zadaniem	→ odróżnia Pismo Święte od innych ksiąg → rozróżnia księgi Starego i Nowego Testamentu → wie, że Pismo Święte dzieli się na Stary i Nowy Testament → prezentuje proces formowania się ksiąg biblijnych → zna sposoby wyrażania wdzięczności za dar wiary → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka → zna zasady tworzenia adresów biblijnych →
---------------------------	--	--	--	--	---

3. Odkrywam Boga w świecie	→ wymienia postawy świadczące o zaufaniu Bożej Opatrzności → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wie na czym polega świadoma ochrona wiary przed zagrożeniem → potrafi wyjaśnić, że wiara polega na zaufaniu, nawet poza możliwościami ludzkiego umysłu → uzasadnia dlaczego należy czytać Pismo Święte	→ wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka → uzasadnia twierdzenie, że Bóg kieruje światem → omawia sposoby dziękowania Bogu za dobro stworzenia → podaje argumenty uzasadniające wartość modlitwy → rozumie co powinien zrobić, aby żyć według zasad wiary → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → interpretuje historię Kaina i Abła → analizuje historię Noego → podaje przykłady, że pokora i prostota to droga do prawdziwej miłości → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → omawia postawy moralne bohaterów biblijnych → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → zna sposoby pomnożenia dobra w świecie → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że Bóg jest stwórcą nieba i ziemi → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → podaje argumenty na to, że naśladować postacie biblijne można pogłębić swoją relację z Bogiem, → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem → wie na jakich argumentach bazuje przekonanie o kierowaniu światem przez Boga → zna sposoby dziękowania Bogu za dobro stworzenia	→ wyjaśnia, w jaki sposób człowiek okazuje szacunek wobec słowa Bożego → wymienia źródła pochodzenia świata → rozróżnia dobro i zło w konkretnych przypadkach życia → rozróżnia postawy podczas modlitwy → wie czym jest modlitwa → zna historię Kaina i Abła → opowiada historię Noego → zna opowieść o wieży Babel → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre
-----------------------------------	---	--	---	---	---

4. Boże obietnice	→ dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem postaciami Starego Testamentu → wymienia sposoby odpowiadania Bogu na Jego wezwanie → wymienia sposoby podejmowania walki z pokusami →	→ wymienia, w jaki sposób można starać się wzrost wiary → podaje argumenty świadczące o potrzebie modlitwy w życiu chrześcijanina → interpretuje historię Abrahama → zna hierarchię wartości wynikającą z wiary → rozróżnia wybory moralne zgodne z wolą Bożą od tych, które są z nią niezgodne → interpretuje biblijny opis walki Jakuba z aniołem Bożym → interpretuje historię synów Izaaka → wymienia na czym polega inspiracja przykładami biblijnymi w modlitwie → wyjaśnia w jaki sposób może swoim życiem odpowiedzieć Bogu na Jego wezwanie → uzasadnia potrzebę dokonywania wyborów zgodnych z wolą Bożą → wyjaśnia, że wzrost wiary idzie w parze ze słuchaniem słowa Bożego i przyjmowaniem sakramentów świętych → wykazuje podobieństwa i różnice między tekstem historycznym i opowiadaniem dydaktycznym → interpretuje historię powołania Mojżesza	→ zna definicję zaufania → wymienia przymioty Boga → zna znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina → wymienia przymioty wiary → wyjaśnia znaczenie przykazań i norm etycznych w kontekście próby wiary → uzasadnia, że zaufanie Bogu jest źródłem szczęścia → wie czego wyrazem jest zmiana imienia w Piśmie Świętym → wyjaśnia istotę Opatrzności Bożej → definiuje Miłosierdzie Boga → wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczył się o Izraelitów w czasie wędrówki → wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczy się o każdego człowieka → wymienia niebezpieczeństwa na drodze wiary → uzasadnia potrzebę przestrzegania Dekalogu → opisuje obraz Boga w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu → wymienia przymioty Boga → rozpoznaje modlitwę zaufania, prośby i prześlągania → charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi → interpretuje wezwania modlitwy <i>Ojcze nasz</i>	→ formułuje modlitwy przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami → przedstawia biblijne przykłady osób powołanych przez Boga → tłumaczy na czym polega zaufanie Bogu w trudnych doświadczeniach → podaje przykłady w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzać dobro → wdraża się do systematycznej pracy nad swoją postawą moralną → zna zasady kształtowania prawidłowego sumienia → rozumie potrzebę czynienia dobro i unikania zła → wymienia sposoby chronienia wiary przed zagrożeniami → wymienia niebezpieczeństwa podczas wędrówki Izraelitów przez pustynię	→ opowiada scenę walki Jakuba z aniołem Bożym → wymienia niebezpieczeństwa podczas wędrówki Izraelitów przez pustynię → zna pojęcie przymierza → zna historię synów Izaaka → podaje przykłady Bożej opieki w sferze materialnej i duchowej → zna Przykazania Boże
--------------------------	---	--	---	---	--

Rok liturgiczny	→ angażuje się w obchody roku liturgicznego	→ zna sposoby pogłębiania praktyk pobożności → uzasadnia wybór św. Stanisława na patrona dzieci i młodzieży → omawia liturgiczne formy modlitwy różańcowej → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z tajemnicami różańca → uzasadnia religijny wymiar okresu Adwentu → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Adwentu → wymienia działania będące naśladowaniem Zbawiciela → wie na czym polega gotowość na przyjście Chrystusa → interpretuje przypowieść o dziesięciu pannach	→ zna wydarzenia z życia Świętego Stanisława Kostki → omawia postawy Świętego Stanisława dotyczące wiary → uzasadnia, że modlitwa różańcowa to towarzyszenie Maryi i Jezusowi w ich życiu → wyjaśnia związek wydarzeń biblijnych z częściami różańca → tłumaczy znaczenie symboli adwentowych → wymienia sposoby przygotowania się na przyjście Pana → omawia praktyki czasu Adwentu → tłumaczy religijny wymiar uroczystości Narodzenia Pańskiego	→ wymienia sposoby jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → omawia postawy wynikające z chęci naśladowania Świętego Stanisława, → podaje argumenty wskazujące na konieczność modlitwy za zmarłych → uzasadnia potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → zna sposoby naśladowania Maryi → omawia praktyki ascetyczne w czasie Adwentu → zna sposoby religijnego zaangażowania w obchody czasu Bożego Narodzenia	→ wymienia tajemnice różańca → zna sposób odmawiania różańca → omawia historię narodzenia Jezusa → zna znaczenie symboli adwentu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Bożego Narodzenia
-----------------	---	---	---	--	---

5. Jezus to obiecany Mesjasz	→ potrafi wyjaśnić, czym jest dzisiaj przepowiadanie kerymatyczne i do kogo jest kierowane → dokonuje aktualizacji związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu	→ wyjaśnia, że kerygmat zapoczątkowuje relację między Bogiem a człowiekiem → tłumaczy wszystkie treści kerygmatu → uzasadnia, że dzięki wydarzeniom chrzcielnym został odkupiony przez Jezusa → interpretuje wydarzenia Ostatniej Wieczerzy → wyjaśnia na czym polega dzieło Zbawienia → analizuje przypowieść o miłosiernym Ojcu → → omawia etapy powstania Kościoła → interpretuje przypowieści o Królestwie	→ uzasadnia konieczność głoszenia kerygmatu → potrafi powiedzieć, jak może być zaangażowany w wypełnianie Nowego Przymierza → zna wydarzenia Ostatniej Wieczerzy → wie, że Maryja stając się Matką Bożego Syna, została włączona w dzieło Zbawienia → wyjaśnia sens Zmartwychwstania Jezusa → określa czyny ludzi wynikające z nakazu bycia miłosiernym → charakterystyczne cechy królestwa ziemskiego i Bożego → zna przypowieść o ziarnku gorczycy, perle, sieci, królewskiej uczcie i winnicy → omawia na czym polega odpowiedzialne podejmowanie zadań w życiu Kościoła, a zwłaszcza parafii	→ wie, co to jest kerygmat → zna wydarzenia paschalne → tłumaczy, że dzięki wydarzeniom paschalnym został odkupiony przez Jezusa → opowiada o upadku pierwszych ludzi → wie, dlaczego Maryję nazywamy nową Ewą → wymienia uczynki miłosierdzia	→ zna akt wiary, nadziei, miłości i żalu → wymienia prawdy wiary → zna definicję przymierza → zna biblijny tekst o zwiastowaniu → opowiada o Zmartwychwstaniu Jezusa → rozróżnia uczynki miłosierdzia względem duszy i ciała
------------------------------------	--	--	--	---	---

6. Kościół Jezusa Chrystusa	→ podejmuje odpowiedzialnie zadania w parafii → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznanymi postaciami Nowego Testamentu → wyjaśnia, jaka jest rola Kościoła w historii zbawienia → ma ponadpodstawowe wiadomości na temat historii Kościoła	→ potrafi zinterpretować fragment Listu do Efezjan dotyczący fundamentów i głowy Kościoła → definiuje przymioty Kościoła → wyjaśnia w jaki sposób może wypełniać swoją rolę jako chrześcijanin w Kościele → omawia etapy powstania Kościoła na podstawie tekstów biblijnych → omawia etapy powstawania Kościoła w Biblii → wyjaśnia, co znaczy, że Kościół jest wspólnotą hierarchiczną → definiuje wiarygodność Kościoła → interpretuje przykazania kościelne → wymienia znaczenie przykazań w życiu człowieka wierzącego → zna podstawowe informacje na temat historii Kościoła	→ tłumaczy na czym polega istota Kościoła → podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest święty → omawia na czym polega odpowiedzialność za Kościół → zna etapy powstawania Kościoła → charakteryzuje papieża, biskupa kapłana → wymienia przymioty Kościoła → potrafi wyjaśnić znaczenie i symbolikę biblijnych obrazów Kościoła → potrafi uzasadnić dlaczego Kościół jest pewną drogą do zbawienia → omawia przykazania kościelne → wymienia święta nakazane → rozróżnia rolę świeckich i księży w Kościele	→ wymienia etapy budowania Kościoła → nazywa przypowieści o Królestwie → wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz → wymienia sposoby aktywnego włączenia się w życie rodziny, szkoły i społeczeństwa → wymienia podstawowe jednostki Kościoła → zna symbole i biblijne obrazy Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest drogą do świętości → zna przykazania kościelne → wymienia dni i okresy pokutne	→ wyjaśnia, co buduje Kościół → rozróżnia przymioty Kościoła → wymienia przypowieści o Królestwie → zna zadania członków Kościoła → wymienia przykazania kościelne → rozróżnia post jakościowy i ilościowy → wymienia sposoby troski o potrzeby Kościoła
-----------------------------	---	--	--	---	--

7. Jak rozwijał się Kościół	→ wymienia etapy rozprzestrzeniania się Kościoła w basenie Morza Śródziemnego → włącza się w różne formy pomocy misjom → opowiada o współczesnych świadkach Kościoła	→ wyjaśnia na czym polega bycie świadkiem Chrystusa → okazuje szacunek dla historii Kościoła → omawia działalność świętych Cyryla i Metodego → zna znaczenie zakonów dla rozwoju chrześcijaństwa → uzasadnia, że jedność w Kościele nie wyklucza różnorodności → zna naukę Chrystusa o Kościele → wymienia skutki chrztu dla naszego narodu → omawia wyjątkowość świadectwa św. Stanisława → uzasadnia, że postępowanie św. Jadwigi jest godne naśladowania	→ tłumaczy pojęcie sukcesji apostoelskiej → wskazuje podstawowe formy głoszenia Ewangelii (→ opisuje działalność Świętego Benedykta i rolę benedyktynów → wymienia zakony, które przyczyniły się do rozwoju kultury w świecie → omawia podstawowe podobieństwa i różnice między zakonami → omawia znaczenie świadectwa wiary Dobrawy dla nawrócenia Mieszka I → zna życie Świętego Stanisława → omawia postać i działalność Świętej Jadwigi	→ wymienia pierwszych misjonarzy Europy → omawia rolę franciszkanów w Kościele → zna misję św. Wojciecha → podaje zasady chrześcijańskiego życia → wymienia dzieła św. Jadwigi	→ wymienia pierwsze zakony w Europie → zna historię św. Franciszka → wie, kim był św. Wojciecha → potrafi rozróżnić polityczne, kulturalne i religijne skutki chrztu → podaje cechy św. Jadwigi
-----------------------------	--	---	---	--	---

Rok liturgiczny	→ zestawia wydarzenia biblijne z czasem Triduum Paschalnego → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Zesłania Ducha Świętego → angażuje się w obchody roku liturgicznego	→ uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu → omawia praktyki czasu Wielkiego Postu → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Wielkiego Postu → omawia liturgiczne formy Triduum Paschalnego (B.2.3) → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z Triduum Paschalnym → wie, że Duch Święty umacnia chrześcijanina do bycia świadkiem Jezusa → omawia praktyki czasu Zesłania Ducha Świętego → uzasadnia prawdziwość twierdzenia, że Boże Ciało jest czasem doświadczenia obecności Boga wśród nas → tłumaczy sens obchodów święta Najświętszego Serca Pana Jezusa → wymienia sposoby przygotowania się na przyjście Chrystusa → podaje sens praktyk ascetycznych w życiu Kościoła	→ wyjaśnia czym jest jałmużna, modlitwa i post → wyjaśnia na czym polega trening duszy → rozróżnia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w czasie Wielkiego Postu (B.2.3) → Liturgiczne obrzędy Triduum Paschalnego (B.2.3) → zna znaczenie liturgii Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina → Uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego → opisuje działanie Ducha Świętego w życiu wierzących → wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego (B.2.4) → zna historię ustanowienia święta Bożego Ciała → zna istotę i znaczenie uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa → tłumaczy, dlaczego nabożeństwo pierwszych piątków miesiąca jest znakiem miłości Jezusa do człowieka	→ zna praktyki modlitewne w okresie Wielkiego Postu → podejmuje wysiłek, aby naśladować Zbawiciela (B.2.d) → omawia praktyki ascetyczne w czasie Wielkiego Postu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Triduum Paschalnego → wyjaśnia sens praktyk modlitewnych w okresie Zesłania Ducha Świętego → tłumaczy potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → omawia obietnicę Jezusa złożoną tym, którzy odprawiają nabożeństwo pierwszych piątków miesiąca	→ podaje podstawowe wiadomości o wielkim poście → tłumaczy sens praktyki pierwszych piątków → podaje cechy charakterystyczne święta Bożego Ciała
-----------------	---	---	---	---	--